

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Σωστό
- ε. Λάθος

A2. δ

A3. α

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Βλέπε σχολικό βιβλίο σελ: 53-54: «2. Ο χρονικός ορίζοντας της επιχείρησης».

B1. Η παραγωγή προϋποθέτει τη χρησιμοποίηση παραγωγικών συντελεστών. Τη διαδικασία της παραγωγής αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις. Αυτές αποφασίζουν για το είδος και τις αναλογίες των συντελεστών που μπορούν να συνδυάσουν για την παραγωγή των διάφορων προϊόντων. Στις αποφάσεις της επιχείρησης σημαντικός παράγοντας είναι ο χρόνος. Η οικονομική επιστήμη διακρίνει δύο περιόδους παραγωγής, τη βραχυχρόνια και τη μακροχρόνια. Βραχυχρόνια περίοδος είναι το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο η επιχείρηση δεν μπορεί να μεταβάλει την ποσότητα ενός ή περισσότερων από τους συντελεστές που

χρησιμοποιεί. Δηλαδή, στην περίοδο αυτή άλλοι συντελεστές είναι σταθεροί και άλλοι μεταβλητοί. Σταθεροί είναι αυτοί που η ποσότητά τους δεν μπορεί να μεταβληθεί στη βραχυχρόνια περίοδο και είναι συνήθως, αλλά όχι απαραίτητα, τα μηχανήματα, η τεχνολογία, η γη και γενικά ο κεφαλαιουχικός εξοπλισμός. Μεταβλητοί συντελεστές είναι αυτοί που η ποσότητά τους μπορεί να αυξημειωθεί, όπως οι πρώτες ύλες, εργασία κτλ.

Μακροχρόνια περίοδος είναι το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο η επιχείρηση μπορεί να μεταβάλει τις ποσότητες όλων των παραγωγικών συντελεστών. Όλοι οι συντελεστές είναι επομένως μεταβλητοί. Οι έννοιες της βραχυχρόνιας και της μακροχρόνιας περιόδου δεν αντιστοιχούν σε κάποια συγκεκριμένη ημερολογιακή περίοδο.

B2. Η διάκριση γίνεται με βάση τη δυνατότητα προσαρμοστικότητας των συντελεστών που χρησιμοποιεί η κάθε επιχείρηση, και αυτό εξαρτάται κυρίως από το αντικείμενο και το μέγεθος της επιχείρησης. Έτσι, μια αυτοκινητοβιομηχανία χρειάζεται περισσότερο χρόνο, για να μεταβάλει όλους τους παραγωγικούς της συντελεστές, από μια βιομηχανία τροφίμων. Συνεπώς, η βραχυχρόνια περίοδος γι' αυτήν την επιχείρηση είναι συγκριτικά μεγαλύτερη. Στο κεφάλαιο αυτό θα ασχοληθούμε με την παραγωγή στη βραχυχρόνια περίοδο.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

$$\text{Κ.Ε του } X = \frac{\text{Μονάδες του αγαθού } \Psi \text{ που θυσιάζονται}}{\text{Μονάδες του αγαθού } X \text{ που παράγονται}} \quad (\text{σε } \Psi)$$

$$\text{A} \rightarrow \text{B}: \text{Κ.Ε.}_X = 1 \Leftrightarrow 1 = \frac{640 - \Psi_B}{40} \Leftrightarrow \Psi_B = 600$$

$$\text{B} \rightarrow \text{Γ}: \text{Κ.Ε.}_X = 3 \Leftrightarrow 3 = \frac{120}{X_\Gamma - 40} \Leftrightarrow X_\Gamma = 80$$

$$\text{✗ } \Gamma \rightarrow \Delta: \text{Κ.Ε.}_X = \frac{200}{40} = 5$$

$$\text{✗ } \Delta \rightarrow \text{E}: \text{Κ.Ε.}_X = \frac{280}{40} = 7$$

✗ Στο συνδυασμό E η παραγωγή του αγαθού $\Psi = 0$ γιατί όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές χρησιμοποιούνται για να παράγουν $X_{\max} = 160$

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό X	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού X (Κ.Ε. _x)
A	0	640	1
B	40	600	3
Γ	80	480	5
Δ	120	280	7
E	160	0	

Γ2.

$$\text{Κ.Ε. του } \Psi = \frac{\text{Μονάδες του αγαθού X που θυσιάζονται}}{\text{Μονάδες του αγαθού } \Psi \text{ που παράγονται}} = \frac{1}{\text{Κ.Ε. του X}}$$

(σε άρους X)

$$\text{✗ } \text{E} \rightarrow \Delta: \text{Κ.Ε.}_\Psi = \frac{1}{7}$$

$$\text{✗ } \Delta \rightarrow \Gamma: \text{Κ.Ε.}_\Psi = \frac{1}{5}$$

$$\text{✗ } \Gamma \rightarrow \text{B}: \text{Κ.Ε.}_\Psi = \frac{1}{3}$$

$$\text{✗ } \text{B} \rightarrow \text{A}: \text{Κ.Ε.}_\Psi = 1$$

Το κόστος ευκαιρίας του Ψ είναι αυξανόμενο. Αυτό σημαίνει ότι οι παραγωγικοί συντελεστές δεν είναι εξίσου κατάλληλοι στην παραγωγή και των δύο αγαθών. Δηλαδή, καθώς αυξάνεται η παραγωγή του αγαθού Ψ , αποσπώνται από την παραγωγή του αγαθού X παραγωγικοί συντελεστές ολοένα και λιγότερο κατάλληλοι για την παραγωγή του Ψ . Με άλλα λόγια, για κάθε επιπλέον μονάδα του αγαθού Ψ που παράγεται, θυσιάζονται ολοένα και περισσότερες μονάδες του αγαθού X που σημαίνει αυξανόμενο κόστος (κοίλη Κ.Π.Δ.).

Γ3.

(α) $X = 43, \Psi = 590$

$$K.E._X = 3 \Leftrightarrow 3 = \frac{600 - \Psi_{\max}}{3} \Leftrightarrow \Psi_{\max} = 591$$

(B→Γ)

Δηλαδή, για δεδομένο $X = 43, \Psi_{\max} = 591$

Άρα ο (α) συνδυασμός είναι εφικτός, βρίσκεται αριστερά της Κ.Π.Δ. και η οικονομία στο συνδυασμό αυτό δεν εξαντλεί τις παραγωγικές της δυνατότητες, γιατί ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές της οικονομίας υποαπασχολούνται.

(β) $X = 85, \Psi = 455$

$$K.E._X = 5 \Leftrightarrow 5 = \frac{480 - \Psi_{\max}}{5} \Leftrightarrow \Psi_{\max} = 455$$

(Γ→Δ)

Δηλαδή, για δεδομένο $X = 85, \Psi_{\max} = 455$

Άρα ο (β) συνδυασμός είναι μέγιστος, βρίσκεται πάνω από την Κ.Π.Δ. και η οικονομία στο συνδυασμό αυτό απασχολεί πλήρως και αποδοτικά τους παραγωγικούς της συντελεστές.

Γ4. Τελευταίες 100 μονάδες του αγαθού Ψ σημαίνει ότι θέλουμε:

$$\Psi = 640 - 100 = 540$$

$$Κ.Ε.χ_{(B \rightarrow \Gamma)} = 3 \Leftrightarrow 3 = \frac{600 - 540}{X_{\max} - 40} \Leftrightarrow X_{\max} = 60$$

Άρα: Για να παραχθούν οι τελευταίες 100 μονάδες του αγαθού Ψ, πρέπει να θυσιαστούν:

$$60 - 0 = 60 \text{ μονάδες του αγαθού } \chi.$$

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

ΖΗΤΗΣΗ:

- $E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_1}{Q_1} \Leftrightarrow -0,8 = \beta \cdot \frac{10}{50} \Leftrightarrow \beta = -4$
- $Q_D = a + \beta P \Leftrightarrow 50 = \alpha - 4 \cdot 10 \Leftrightarrow \alpha = 90$
- Άρα: $Q_D = 90 - 4P$

ΠΡΟΣΦΟΡΑ:

- $E_S = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_1}{Q_1} \Leftrightarrow 0,6 = \delta \cdot \frac{10}{100} \Leftrightarrow \delta = 6$
- $Q_S = \gamma + \delta P \Leftrightarrow 100 = \gamma + 6 \cdot 10 \Leftrightarrow \gamma = 40$
- Άρα: $Q_S = 40 + 6P$

ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΑΓΟΡΑΣ:

- $Q_D = Q_S \Leftrightarrow 90 - 4P = 40 + 6P \Leftrightarrow P_E = 5 \chi. \mu.$
- $\left. \begin{array}{l} Q_D = 90 - 4 \cdot 5 = 70 \\ Q_S = 40 + 6 \cdot 5 = 70 \end{array} \right\} \Leftrightarrow Q_E = 70 \text{ μονάδες}$

Δ2.

$$\begin{aligned} \text{Έλλειμμα} = 20 &\Leftrightarrow Q_D - Q_S = 20 \Leftrightarrow \\ (90 - 4P) - (40 + 6P) &= 20 \Leftrightarrow P = 3 \chi. \mu. \end{aligned}$$

Δ3.

α. $Q'_D = Q_D + 30 \Leftrightarrow Q'_D = (90 - 4P) + 30 \Leftrightarrow Q'_D = 120 - 4P$

ΝΕΑ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΑΓΟΡΑΣ:

- $Q'_D = Q_S \Leftrightarrow 120 - 4P = 40 + 6P \Leftrightarrow P'_E = 8 \chi. \mu.$
- $\left. \begin{array}{l} Q'_D = 120 - 4 \cdot 8 = 88 \\ Q_S = 40 + 6 \cdot 8 = 88 \end{array} \right\} \Leftrightarrow Q'_E = 88 \text{ μονάδες}$

β.

- $\Sigma \Delta_{\alpha\rho\chi\iota\kappa\eta} = P_E Q_E = 5 \cdot 70 = 350 \chi. \mu.$
- $\Sigma \Delta_{\tau\epsilon\lambda\iota\kappa\eta} = P'_E Q'_E = 8 \cdot 88 = 704 \chi. \mu.$

Δ4. Για $P_A = 6$ η $Q_S = 40 + 6 \cdot 6 = 76$ μονάδες ενώ οι καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν την ποσότητα αυτή σε μία P' , δηλαδή,
 $Q_D = 76 \Leftrightarrow 76 = 120 - 4P' \Leftrightarrow P' = 11 \chi. \mu.$ (τιμή μαύρης αγοράς)
Άρα: "Καπέλο" = $P' - P_A = 11 - 6 = 5 \chi. \mu.$

Επιμέλεια: Κουτσουμπέλη Κατερίνα
Λυμπεροπούλου Κατερίνα